

AİLEMİZİN TARİHİNİ YAZIYORUM

BUNLARI BİLELİM

Aile: Anne, baba ve çocuklardan oluşan en küçük topluluğa **aile** denir.

Çekirdek aile: Anne, baba ve evlenmemiş çocuklardan oluşan topluluktur. Günümüzde en yaygın aile tipi çekirdek ailedir.

Geniş aile: Büyükanne, büyükbaba, onların çocukları, torunları hep birlikte yaşar. Geçmişte yaygın olan aile **geniş ailedir**. Günümüzde köyden kente göç ve tarımda makineleşme nedeniyle geniş aile tipleri azalmıştır.

Akraba: Kanbağı ya da evlilik yoluyla birbirine bağlı olan insanlara **akraba** adı verilir. Büyükanne, büyükbaba, dayı, amca, teyze, hala ve onların çocukları akrabalarımızı oluşturur.

Her ailenin bir geçmişi vardır. Dedemizin babasının kim olduğunu, ailemizde geçmişte kimlerin yaşadığını merak ederiz. Bu merakımızı gidermenin bir yolu da ailemizin soyağacını oluşturmaktır.

Soyağacı; bir aile veya bir sülalenin geçmişten günümüze, belirli bir düzen içerisinde sıralanmış şeklidir.

Bu sıralama yapılırken en eskiden en yeniye doğru gelen bir yöntem kullanılır. Soyağacının en üstüne bilinen en eski aile üyesi yer alır. Bu sıralama günümüze kadar getirilir. Böylece bir soyağacı elde edilmiş olur.

Hepimiz aile büyüklerimizin evliliklerinin nasıl olduğunu ve hangi ortamlarda yaşadıklarını merak ederiz. Onların birbirleriyle ilişkilerini, ekonomik durumlarını, nerelere yerleşip nasıl bir hayat kurduklarını öğrenmek isteriz. Ailemizle ilgili tüm bilgileri aile tarihini öğrenerek edinebiliriz.

Aile tarihinin öğrenilmesinin en iyi yolu sözlü tarih yöntemini kullanmaktır.

Sözlü tarih çalışması sadece aile bireyleri ile değil herkesle yapılabilir.

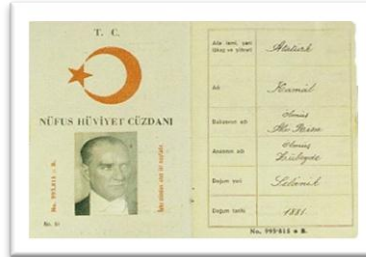
SÖZLÜ TARİH

Geçmişe ait bir konuda, o konuyla ilgili kişilerle yapılan ve sonuçları kaydedilen söyleşilere **sözlü tarih** denir.

Aile tarihi hazırlanırken büyüklerin anlattıklarının yanı sıra eskiden kullanılan **eşyalar, fotoğraflar ve belgelerden** de yararlanılır.

Aile tarihimiz için kanıt olarak kullandığımız belgeler:

Eski kimlik belgeleri

Eski mektuplar

Eski eşyalar

Eski fotoğraflar

Eski diplomalar-karneler

Madalyalar

Sözlü tarih yöntemiyle yapılan aile tarihi yazma çalışmasında aileyi en iyi tanıyan genellikle yaşlı kişilerle görüşmeler yapılır.

Bu görüşmeler sonucunda:

- ✓ Ailedeki unutulmuş akrabalıklar,
 - ✓ Ailenin nerelerde yaşadıkları, göçleri,
 - ✓ Ailenin geçim kaynakları, Ailenin ülkemiz için yaptığı katkılar,
 - ✓ O zamanki gelenek ve görenekler
 - ✓ Çevrelerindeki yaşam şartları
- Konularıyla ilgili bilgi edinilebilir.

Sözlü tarih hazırlanırken şu basamaklar izlenir:

- ✓ Konu hakkında ön bilgi toplanır
- ✓ Konunun seçilmesi
- ✓ Görüşme yapılacak kişinin belirlenmesi
- ✓ Soruların belirlenmesi
- ✓ Sorular kişinin kolayca anlayabileceği şekilde olmalıdır
- ✓ Basit ve dolaysız olmalıdır
- ✓ Çalışma sırasında kullanılacak olan eşyalar hazırlanır
- ✓ Görüşme yer ve zamanın getirilmesi
- ✓ Görüşmenin kaydedilmesi
- ✓ Görüşmenin düzenlenmesi
- ✓ Görüşmenin sunum haline getirilmesi

BUNLARI BİLELİM

★ Sözlü tarih, tarihin kapsamını genişletir. Sözlü tarihin kahramanları sadece devlet büyükleri değildir. Her türlü insan olabilir. Sözlü tarihte sadece siyasi ve askeri olaylar değil, günlük hayattan olaylar da yer alır.

Sözlü Tarih Yaparken Nelere Dikkat Etmeliyiz:

- ⊙ Bilgisine başvurulacak kişi, konu hakkında bilgi sahibi veya uzman olmalıdır.
- ⊙ Görüşülecek kişinin zamanı, söyleşi için uygun olmalıdır. Görüşme zamanı önceden belirlenmelidir.
- ⊙ Görüşülecek kişi dikkatle dinlenmelidir.
- ⊙ Görüşmede hangi soruları soracağımızı önceden belirlemeliyiz.
- ⊙ Konu hakkında bilgi toplamalıyız.
- ⊙ Söyledikleri kısa kısa not alınmalı veya izniyle görüşme sesli kaydedilmelidir.
- ⊙ Görüşmeyle ilgili bilgileri not etmek için defter, kalem, ses kaydı bulundurmalıyız.
- ⊙ Olayları tarih sırasına koymaya özen göstermeliyiz.
- ⊙ Elde edilen bilgiler kayıt altına alınmalı ve muhafaza edilmelidir.

GÖRÜŞMEDE KULLANACAĞIMIZ MALZEMELER

Kalem

Not defteri

Ses kayıt cihazı

Fotoğraf makinesi

Kamera

KÜLTÜREL ZENGİNLİĞİMİZ

Kültür

Bir milletin tarihsel süreç içerisinde ürettiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı maddi ve manevi değerlerin bütününe **kültür** denir.

Milli Kültür

Bir toplumu yabancı toplumlardan ayıran kültürel değerlere **milli kültür** diyoruz.

Kültürü; dini ve milli bayramlar, gelenek görenek-ler, milli kıyafetler, el sanatları, dil, tarih gibi öğeler oluşturur. Bu öğeler nesilden nesile aktarılır.

İnançlar, gelenek görenekler, adetler manevi kül-türü oluştururken mimari eserler, giysiler her türlü araç ve gereçler maddi kültürü oluşturur. Biz kültürümüzü ailemizden, yakın çevremizden ve toplumumuzdan öğreniriz.

Her milletin kendine özgü bir kültürü vardır. Milli kültür, bir toplumu diğer toplumlardan ayıran bir özelliktir.

Milli kültürümüzün devamını sağlamak için kültürel değerlerimizi korumalı ve yaşatmalıyız. Türk milletinin varlığının devamı için bu gereklidir.

Kültür, bölgeden bölgeye farklılık gösterebilir. Kültür; yer şekilleri, iklim, ekonomik koşullar vb. faktörlerden de etkilenir.

1. Gelenek ve Görenekler

Gelenekler, geçmişten günümüze aktarılan, herkesin benimseyip uyguladığı davranış ve yaşantı biçimidir. Bayram törenleri, asker uğurlama törenleri, kına gecesi, düğün ve sünnet törenleri geleneklerimizden bazılarıdır.

Görenek ise bir şeyi eskiden beri görüldüğü gibi yapma alışkanlığıdır.

Günlük yaşamda ilişkilerin düzenlenmesinde, alışverişte, toplu taşıma araçlarına binip inmede, hasta ziyaretlerinde, tanışmalarda nasıl davranılacağını görenekler belirler.

Gelenek ve görenekler kanunlarda belirtilmez. Ancak toplumda uyulması beklenen davranışlardır.

2. Halk Oyunları:

Ülkemizde her yörenin halk oyunları ve bu oyunların kendine özgü kıyafetleri vardır. Bu kıyafetler o yöre insanının geçmişte giydiği giysilerdir.

Oyunlar her toplulukta farklılıklar gösterir. Bunun nedeni her toplumun yaşama şekli ve kültür yapısının farklı olmasıdır.

- ❖ **Karadeniz Bölgesi:** horon
- ❖ **Doğu Anadolu Bölgesi:** halay, bar
- ❖ **Ege Bölgesi:** zeybek
- ❖ **Trakya:** karşılama
- ❖ **Ankara:** seğmenler

Zeybek

Halay

Horon

3. Mimari Eserler:

İnsanların yaşadıkları yerlerde, kendi kültürlerine göre şekillendirdiği eserlerdir.

Geçmişimizden kalan camiler, evler, hanlar, hamamlar, köprüler, çeşmeler milli kültürümüzü oluşturan yapılardır.

Camilerimiz

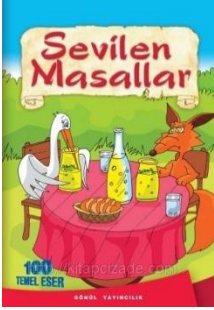
Çeşmelerimiz

4. Yazılı ve Sözlü Eserlerimiz:

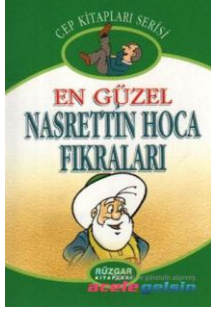
İnsanlar tarih boyunca yaşadıkları duyguları yazılı veya sözlü olarak ifade etmişlerdir.

Yazılı ve sözlü eserlerimizden bazıları:

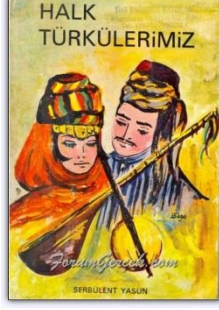
- ✳ Masallar
- ✳ Türküler
- ✳ Hikâyeler
- ✳ Tekerlemeler
- ✳ Şiirler
- ✳ Destanlar

Masallarımız

Fıkralarımız

Türkülerimiz

5. Geleneksel El Sanatlarımız:

El emeği göz nuru olan büyük gayretlerle ortaya çıkarılmış el sanatı eserleri de milli kültür öğelerimizdendir. El sanatları arasında hattatlık (yazı sanatı), çinçilik, bakırcılık, halı dokumacılığı ile minyatürü sayabiliriz.

Çini

Hat

Minyatür

Ebru

6. Yiyecek ve Giyeceklerimiz:

Ülkemizde bölgelere göre yetiştirilen ürünler farklılık gösterir. Ürün farklılığı yemek çeşitlerini de zenginleştirmiştir.

Değişik yörelerimize ait içli köfte, mantı, mıhlama, çiğ köfte, etli ekmek, hamsi pilavı, yaprak sarma gibi yemeklerimiz vardır

Farklı renk ve desendeği şalvar, peştamal, bindallı, entari, takke, kuşak gibi yöresel giysilerimiz günümüzde çoğunlukla halk oyunlarında yaşatılmaktadır.

BİNDALLI

MANTI

BAKLAVA

YAPRAK SARMA

7. Ev Eşyaları:

Geçmişte kullandığımız eşyaların bir kısmı günümüzde de hala kullanılmaktadır. Bazıları ise günün şartlarına göre değişime de uğramıştır.

DÜNDEN BUGÜNE KÜLTÜRÜMÜZ

Kültürel öğeler bir nesilden diğerine aktarılırken teknoloji ve sanayileşme gibi etkenlerle günümüze değişerek gelmiştir. Örneğin; önceleri gelinler at üzerinde düğün evine götürülürken günümüzde otomobil ile gelin alma töreni yapılır.

Eskiden gelin alma

Günümüzde gelin alma

Bazı kültürel değerler günümüzde kaybolmuş, bazıları ise değişerek ve gelişerek günümüze kadar aktarılmıştır. Bazıları ise hala ilk günkü gibi devam etmektedir. Düğün törenleri, sünnet törenleri, Nevruz kutlamaları, dini ve milli bayramlarımız eskiden olduğu gibi günümüzde de kutlanmaktadır.

ESKİ OYUNLARIMIZ

Bir başka kültürel öğemiz ise hepimizin severek oynadığı oyunlarımızdır. Bu oyunlardan, bir kısmı hâlâ oynanırken bir kısmı artık yok olmuştur.

Çocukların oynadığı ve günümüze kadar ulaşan bazı oyunlar vardır. Bu oyunlar bugün de oynanmaktadır. “**Yağ satarım, bal satarım**”, “**Mendil kapmaca**”, “**Çelik-çomak**”, “**Saklambaç**”, “**Körebe**” bunlardan birkaçıdır.

Türk tarihinde çocuklar bir araya toplanarak vakit geçirmek için çeşitli oyunlar oynarlardı.

Bunlardan bazıları şunlardır:

Günümüzde futbol oyununa benzeyen “**Tepük**”, saklambaç oyununun benzeri olan “**Karaguni**” bir zeka ve strateji oyunu olan “**Mangala**” daha çok kız çocuklarının bez bebeklerle oynadığı “**Kuzurcuk**” oyunlarını sayabiliriz.

Bu durum bize kültürel öğelerin devam ettiğini göstermektedir.

Geçmişten beri Türklerin oynadığı oyunların bir kısmı spor hâline gelmiş ve o şekilde oynanmaya devam etmiştir. Bu sporları kısaca açıklayalım:

CİRİT

Türklerin yüzyıllardan beri oynadıkları bir ata sporudur. At üzerinde iki ayrı takımın oynanır. Atın üzerindeki oyuncular birbirlerine değneklerle isabet ettirmeye çalışırlar.

OKCULUK

Ok, Türklerin geçmişte çok kullandığı bir savaş aletidir. Daha sonra savaş araçlarının değişmesiyle ok atma spor dalı olarak gelişmiştir.

GÜREŞ

Ata sporumuz olan güreş, günümüzde festivallerin vazgeçilmez oyunlarından biri olmuştur. Günümüzde pek çok farklı stillerde yapılmaktadır. Bunların içerisinde en çok bilenen yağlı güreştir.

MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİ

MUSTAFA KEMAL'İN HAYATI

1881 yılında Selanik'te doğdu. Babası Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım, kız kardeşi Makbule Hanım'dır. Küçük yaşta babasını kaybetti.

Önce **mahalle** **mektebinde** okula başladı. Daha sonra **Şemsi Efendi İlkokuluna** gitti. İlkokulu bitirince **Selanik Mülkiye Rüştiyesine** girdi. Daha sonra askerlik mesleğine ilgi duyduğu için **Selanik Askeri Rüştiyesinde** okumaya başladı. Bu okulda okurken matematik öğretmeni ona "**Kemal**" adını verdi.

Mustafa Kemal, **Selanik Askeri Rüştiyesini** bitirince **Manastır Askeri Lisesine** girdi. Manastır Askeri Lisesini bitirdikten sonra **İstanbul Harp Okuluna** başladı.

Daha sonra **İstanbul Harp Akademisine** giren Mustafa Kemal, 1908 yılında **kurmay yüzbaşı** rütbesiyle askerlik mesleğine başladı.

Mustafa Kemal, okuldan mezun olduktan sonra Osmanlı Devleti'nin 5. Ordusunun merkezi olan Şam'da askerlik hayatına başladı.

1911 yılında Trablusgarp Savaşına gönüllü olarak katıldı. Bu savaşın sonunda kendisine "**Binbaşı**" rütbesi verildi.

DEĞERLİ BİLGİ

Trablusgarp Savaşı, Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısıdır.

1912 yılında Balkan Savaşı çıkınca, bu savaşa katılmak için balkanlara gitti. Fakat ordu düzeni sağlanamadığı için Osmanlı Devleti bu savaşı kaybetti.

Balkan Savaşlarından sonra Sofya Askeri Ateşeliğine atanan Mustafa Kemal, Birinci Dünya Savaşı başlayana kadar bu görevde kaldı.

Rütbesi yarbaylığa yükseltildi.

1914 yılında Osmanlı Devleti, Balkan Savaşında kaybettiği toprakları alma düşüncesiyle Birinci Dünya Savaşı'na katıldı.

Trablusgarp Savaşı (1911)

1911'de İtalyanların Osmanlı Devleti'nin Afrika'da kalan son toprak parçası olan Trablusgarp'ı işgal etmesi üzerine bu bölgeye gitmiştir.

İtalyanlara karşı başarılı savaşlar veren Mustafa Kemal burada ilk askeri başarısını kazanmıştır.

Osmanlı Devleti Trablusgarp'ı Uşi Antlaşması ile İtalya'ya bırakmak zorunda kalmıştır.

Balkan Savaşları (1912 - 1913)

Yunanistan, Bulgaristan, Sırbistan ve Karadağ'ın Osmanlı Devleti'ne saldırması ile Birinci Balkan Savaşı başlamıştır. Bu savaş sonucunda imzalanan Londra Antlaşması'na göre Çatalca'ya kadar olan tüm Balkan toprakları kaybedilmiştir. Bulgaristan'ın Birinci Balkan Savaşı'nda büyük pay alması üzerine diğer Balkan devletleri arasında savaş çıktı. Osmanlı Devleti bu fırsattan yararlanarak Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne'yi Bulgarlardan geri aldı.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI

Avrupa devletleri yeni topraklar elde etmek için 1914'te savaşıma başladılar. Savaşın tarafları şunlardır:

İtilaf Devletleri	İttifak Devletleri
İngiltere	Almanya
Fransa	Avusturya-Macaristan
Rusya	Bulgaristan
İtalya	Osmanlı Devleti

Çanakkale Savaşı:

İngilizler, 1915'te Çanakkale Boğazını geçip İstanbul'u işgal etmek istediler. Düşman donanması, Çanakkale'ye geldiğinde Mustafa Kemal komutasındaki ordumuzun müthiş direnişiyle karşılaştı. Ordumuz Arıburnu, Conkbayırı ve Anafartalar'da kahramanca savaşarak İngiliz donanmasını Çanakkale'de bozguna uğrattı. Bu başarılarından sonra, Mustafa Kemal'in rütbesi, albaylığa yükseltildi.

"Ben size taarruzu emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum!"

Osmanlı Devleti, 1. Dünya Savaşı'nda birçok cephede birden savaşmıştır. **Fakat tek başarı elde ettiğimiz cephe Çanakkale Cephesi'dir.**

1. Dünya Savaşı'nın Sonuçları:

- ⊙ Savaşı İtilaf Devletleri kazandı.
- ⊙ Devletler arası dengeler bozuldu.
- ⊙ Osmanlı devleti ile şartları çok ağır olan Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı.

Çanakkale Savaşı zaferle sonuçlansa da, aynı tarafta yer aldığımız İttifak Devletleri savaşı kaybetti. Yenen devletlerle yenilen devletler antlaşmalar yaptılar. 30 Ekim 1918'de Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanarak, Osmanlı Devleti savaştan çekildi.

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI

Birinci Dünya Savaşı'nın ardından, yenilen devletlerarasında olan Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında "**Mondros Ateşkes Antlaşması**" imzalanmıştır.

Bu antlaşmaya göre;

- ❑ Ordumuzun silahlarına el konularak dağıtıldı.
- ❑ Ulaşım ve haberleşme araçlarımıza el konuldu.
- ❑ Çanakkale ve İstanbul Boğazları İtilaf Devletleri kontrolüne girdi.
- ❑ İtilaf devletleri gerekli gördükleri yerleri işgal edebileceklerdi.

Savaştan sonra ülkemiz hızlı bir şekilde **İngilizler, Fransızlar, İtalyanlar, Yunanlılar** ve **Ermeniler**den oluşan İtilaf Devletleri, Mondros Ateşkes Antlaşması'na dayanarak yurdumuzun dört bir yanını işgal etmeye başladılar.

KURTULUŞ SAVAŞI

Bu işgallere sessiz kalmayan Türk halkı, işgal edilen yerlerde bölgesel direnişlere başladı. Vatanı savunmak için önce her işgal bölgesinde milli cemiyetler ve milli kuvvetler (Kuvayi Milliye) oluşturuldu.

Kuvayi Milliye:
(Milli Güçler)

Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan sonra başlayan işgal hareketlerine karşı direnişe geçen birliklere verilen addır.

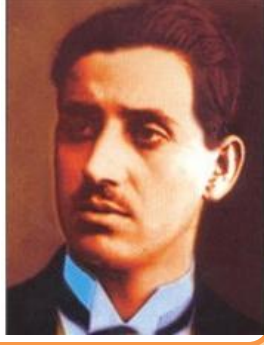
Kuvayi Milliye'nin Yararları:

- ☑ Düşman ordusunun ilerleyişini yavaşlatıldı.
- ☑ Düzenli ordunun kurulmasına kadar askeri boşluğu doldurdular.
- ☑ En önemli yararı; ulusal bilincin uyandırılmasını sağlamak olmuştur.

HASAN TAHSİN

15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal eden Yunanlılara karşı ilk kurşunu sıkan kişi gazeteci Hasan Tahsin'dir.

Direnışı sırasında Yunan askerleri tarafından şehit edilmiştir.

KONGRELER

Ege'de Yunanlılara, Güneydoğuda Fransızlar, Doğuda Ermenilere karşı mücadeleler başlamış, bu başarılı mücadelelerinden dolayı

Maraş'a

Kahraman

Urfa'ya

Şanlı

Antep'e

Gazi

verilmiştir.

Bu kuvvetler ilk anda düşmanı yıpratmış, ilerleyişi yavaşlatmıştı, fakat yurttan atabilecek güce sahip değildiler. Bu aşamada ülkenin bir lidere ihtiyacı vardı. Bu lider de Mustafa Kemal Paşa'ydı.

MUSTAFA KEMAL'İN SAMSUN'A ÇIKIŞI

Ancak bölgesel anlamda başlayan bu direnişin ulusal hale gelmesi, ulusal birlik ve beraberliğin sağlanması gerekiyordu. Mustafa Kemal bu nedenle Anadolu'ya geçmek istiyordu.

Mustafa Kemal 16 Mayıs tarihinde İstanbul'dan Bandırma Vapuru ile Samsun'a hareket etti. Mustafa Kemal, 9.Ordu Müfettişi olarak 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı. Samsun'a gelişi ile Kurtuluş Savaşı fiilen başlamış oldu.

Mustafa Kemal önce milli bilinci ve birliği sağlamak için çalışmalarına başladı. Öncelikle halkın kurtuluşa inanması gerekiyordu. Milli birlik ve beraberliği sağlamak ve halkı düşman işgaline karşı protesto etmelerini sağlamak amacıyla önce **Havza Genelgesi** sonra da **Amasya Genelgesi**'ni yayımladı.

Amasya Genelgesi (21 - 22 Haziran 1919)**Amasya Genelgesi****Amasya Genelgesi'nin İmzalandığı Bina**

Mustafa Kemal Paşa Samsun'dan Amasya'ya geçti. Çeşitli çalışmalar yaparak Amasya Genelgesi'ni yayınladı. Genelgeyi yayınlamadan önce önemli komutanlarla görüşerek onların desteğini aldı.

Mustafa Kemal genelgede "Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." diyerek, vatanın içinde bulunduğu durum, **Kurtuluş Savaşı'nın amacı, gerekçesi ve yöntemlerini** halka duyurdu. Daha sonra Erzurum'a geçerek beş gün sonra çok sevdiği askerlik mesleğinden istifa etti.

Millî Mücadele sırasında Türk milletine olan güveni Mustafa Kemal Paşa'nın bu kararı almasında etkili olmuştur.

Amasya Kongresinde Alınan Önemli Kararlar

- Vatanın bütünlüğü ve milletin geleceği tehlikededir.
- Vatanın bütünlüğünü, milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- İlk defa Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi, yöntemi ve amacı belirtilmiştir.

Erzurum Kongresi (23 Temmuz 1919)

Erzurum Kongresi

Erzurum Kongresi **öncesinde** Mustafa Kemal askerlik görevinden istifa etmiştir.

Mustafa Kemal ve arkadaşları Amasya Genelgesi'ni yayınladıktan sonra Erzurum'da bölgesel bir kongre düzenlemek için çalışmalarına başladı.

İşgallere karşı düzenlenen bölgesel toplantılardan ilki olan Erzurum'da yapıldı. **Kongre sonunda Mustafa Kemal Temsil Heyeti Başkanlığına getirilmiştir.**

Bu kongre de bölgesel olmasına rağmen, tüm ulusu ilgilendiren kararlar alınmıştır.

Erzurum Kongresi'nin Yapıldığı Bina

Erzurum Kongresi'nde;

- Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar yurdumuzun tamamını ilgilendirdiği için milli bir kongredir.
- İlk defa geçici bir hükümet kurulacağı açıklanmıştır.
- Manda ve himayenin ilk kez reddedildi.
- Temsil Heyeti oluşturuldu.

Manda Yönetimi Ne Demektir?

Kendi kendini yönetemeyen bir ülkeyi yönetmek için Milletler Cemiyeti'nin başka bir devlete verdiği vekilliktir.

Sivas Kongresi (4 Eylül 1919)

Sivas Kongresi

Sivas Kongresi toplanma biçimi ve alınan kararlar açısından önemli ve milli bir kongredir. Çünkü yurdumuzun her şehriden temsilciler katılmıştır.

Mustafa Kemal, Sivas'ta da kongre üyeleri tarafından başkan seçilmiştir.

Bu kongre sonunda, tüm yurdu temsil etmek ve milletin haklarını savunmak üzere Mustafa Kemal'in başkanlığında **Temsil Heyeti** oluşturulmuştur.

Sivas Kongresi'nde;

- Ülke genelindeki tüm milli cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adıyla birleştirildi.
- Manda ve Himaye kesin olarak reddedildi.

Amasya Görüşmesi:

İstanbul Hükümeti ile Temsil heyeti arasında yapılmıştır. Bu görüşme sonunda **Temsil heyeti resmen Osmanlı Hükümeti tarafından tanınmış oldu.** İstanbul Hükümeti, Erzurum ve Sivas'ta alınan kararları kabul etti.

Misak-ı Milli (Milli Yemin)

Misak-ı milli kararları yayınlanmasından sonra İtilaf Devletleri Türk milletini korkutmak amacıyla İstanbul'u işgal etmişlerdir.

- Türk vatanının sınırları çizildi.
- İşgallere karşı çıkıldı.
- Misak-ı Milli kararları Kurtuluş Savaşı'nın programını oluşturmuştur.

İtilaf Devletleri çıkarlarına aykırı olan Misak-ı Milli'nin Son Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından onaylanması üzerine İstanbul'u resmen işgal etmişlerdir. Ardından da Mebusan Meclisi dağıtılmıştır. Bu durum da TBMM'nin açılmasına zemin hazırlamıştır.

TBMM'nin Açılması:

TBMM'nin açılışı

Mustafa Kemal ve Temsil Heyeti 27 Aralık 1919'da Ankara'ya gelmiş ve **Ankara artık Kurtuluş Savaşı'nın merkezi** olmuştur.

İstanbul işgal edilince Osmanlı Devleti'nin son meclisi (Meclis-i Mebusan) kapatılmıştı. Bunun üzerine yeni bir meclise ihtiyaç duyuldu. Yeni meclis için seçimler yapıldı. Ülkenin her tarafından seçilen milletvekilleri Ankara'da toplandı. 23 Nisan 1920'de

büyük bir katılımıla Millet Meclisi açıldı. Meclisin ilk toplantısında Mustafa Kemal, meclis başkanlığına seçildi.

Ankara'nın Merkez Olmasının Sebepleri:

- ❖ Ankara'nın işgal edilmemiş olması ve İstanbul'a yakın olması.
- ❖ Anadolu'nun ortasında olması ve ulaşımın kolay olması.

Sevr Antlaşması:

I. Dünya savaşının sona ermesi ile İtilaf Devletleri yenilen devletleri nasıl paylaşacakları konusunda aralarında antlaşmaya ulaşmadıkları için Osmanlı ile kesin bir barış antlaşması yapamadı. Bu nedenle İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'ni Paris Barış Konferansı'na davet etti. Osmanlı Heyeti anlaşma şartlarının çok ağır olduğunu gördü; fakat yapılan itirazlar dikkate alınmadı.

10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Antlaşması Türk milletine yaşam hakkı tanımayan, Türk vatanın parçalanmasını öngören bir belgedir.

TBMM bu anlaşmayı kabul etmedi ve kabul edenleri de vatan haini ilan etti. Hızla düzenli ordu kurma çalışmalarına başladı.

KURTULUŞ SAVAŞINDA CEPHELER:

DOĞU CEPHESİ:

Ermenilerle mücadele edilmiş. Türk ordusunun başında Kâzım Karabekir Paşa vardı. Ermeniler yenildi. Ermenilerin barış istemesi üzerine **Gümrü Antlaşması** imzalandı.

Bu antlaşma TBMM hükümetinin imzaladığı **ilk antlaşmadır**.

GÜNEY CEPHESİ:

Güney cephesinde **Ermenilere** ve **Fransızlara** karşı mücadele yapılmıştır. Yapılan mücadeleler sonunda Fransızlar yenildi. Bunun üzerine TBMM ile Fransızlar arasında yapılan **Ankara Antlaşması** ile Fransızlar güney bölgelerimizden çekildiler.

BATI CEPHESİ:

Milli Mücadele'de en yoğun savaşlar bu cephede yapılmıştır. Bu cephede Yunanlılara karşı savaşıldı. Yunanlılar Birinci ve İkinci İnönü Savaşlarında yenilgiye uğratılmıştır. Bu savaşlarda Türk ordusuna İsmet Paşa komuta etmiştir.

Batı Cephesi'nde sırasıyla şu savaşlar yapılmıştır:

- I. İnönü Savaşı
- II. İnönü Savaşı
- Kütahya - Eskişehir Mücadelesi
- Sakarya Meydan Muharebesi
- Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi

I. İnönü Savaşı

TBMM'nin kurduğu düzenli ordunun ilk askeri başarısıdır. Yunanlılarla yapılan bu savaşta Türk ordusu kazanmıştır. Milletin orduya güveni arttı.

II. İnönü Savaşı

Yunan ordusu İngiltere'den aldığı destekle yeniden saldırdı. Türk ordusu savaşı yeniden kazandı. Milletin kurtuluşa olan güveni yeniden arttı.

Komutanlığını İsmet Paşa olan İnönü Savaşları'nda başarılı mücadeleler verildi.

II.Inönü Zaferi nedeniyle Mustafa Kemal Paşa İsmet Paşa'ya gönderdiği telgrafta şunları ifade etmiştir;

"...siz orda yalnız düşmanı değil milletin makus talihini(kara bahtını) de yendiniz. Düşman çizmesi altındaki karabahtlı topraklarımızla beraber bütün vatan en ücra köşesine kadar sizin zaferinizi kutluyor..."

Kütahya - Eskişehir Mücadelesi

Ordunun silah gücünün az olması, imkânlarının sınırlı olması nedeniyle Yunanlılar savaşı kazandı.

Afyon, Eskişehir-Kütahya Yunanlıların eline geçti.

Türk ordusu daha fazla kayıp vermemek için Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi.

Mustafa Kemal Paşa'ya başkomutanlık yetkisi verildi.

Bunun üzerine Mustafa Kemal tüm yetkileri üzerine alarak **Tekalif-i Milliye Emirleri**'ni yayınladı. Orduya silah topladı ve askeri güçlendirdi.

TEKALİF-İ MİLLİYE EMİRLERİ

Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktalarından biri olan Sakarya Savaşı öncesinde ordunun ihtiyacını karşılamak üzere bazı emirler yayınlandı. Mustafa Kemal Paşa tarafından yayınlanan bu emirlere **Tekalif-i Milliye Emirleri** denir.

Tekalif-i Milliye Emirleri ile;

- ✓ Her aileden birer takım çamaşır, bir çift çorap ve çarık yapmaları,
- ✓ Halkın elinde bulunan malzeme ve gıda maddelerinin yüzde kırkı,
- ✓ Elinde taşıdığı olan herkes ayda bir kez savaş malzemelerini cepheye taşımaları,
- ✓ Halkın elinde bulunan tüm silah ve mermileri üç gün içinde orduya teslim etmeleri istendi.

Sakarya Meydan Muharebesi

Başkomutan Mustafa Kemal Paşa komutasındaki düzenli ordu, Sakarya Meydan Savaşı'nda Yunan ordusunu ağır bir yenilgiye uğrattı. Sakarya Meydan Savaşı'ndan sonra **TBMM tarafından** Mustafa Kemal'e üstün başarılarından dolayı **Gazi** unvanı ve **Mareşallik** rütbesi verilmiştir.

Sakarya Savaşı'ndan sonra Mustafa Kemal'e TBMM tarafından **gazilik** ve **Mareşallik** unvanı verildi.

Başkomutan Mustafa Kemal, Sakarya Meydan Muharebesi sırasında ülke savunmasını şu tarihi sözle ifade etmiştir: **"Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O sathı bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanı ile ıslanmadıkça bırakılmaz."**

Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi

Sakarya Savaşı'ndan sonra şanlı ordumuz büyük bir taarruzla düşmanı tamamen yok etme kararı aldı. Ancak bunun için zaman gerekiyordu. Türk ordusu tüm hazırlıkları tamamlayıp 26 Ağustos 1922'de Kocatepe'de taarruza geçmiştir. 30 Ağustos 1922'de **Büyük Taarruz** ve **Başkomutanlık Meydan Savaşı** ile Türk Ordusu zafer kazanmış, Yunanlılar kesin yenilgiye uğramıştır.

Kaçan Yunan ordusunun yeni bir savunma hattı oluşturmasını engellemek amacıyla Mustafa Kemal **"Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleril!"** emrini verdi. Bu emirle başlayan takip 9 Eylülde Türk ordusunun İzmir'e girmesiyle sonuçlandı.

9 Eylül günü İzmir'in kurtarılmasıyla yurdumuz düşmanlardan temizlenmiş oldu. Savaşın sonunda Milli Mücadele kesin zaferle kazanılmış oldu. Batı Anadolu düşman işgalinden kurtulmuş oldu.

Mudanya Ateşkes Antlaşması ile savaş kazanıldı. İstanbul ve Doğu Trakya savaşılmadan geri alındı.

Lozan Barış Antlaşmasıyla **Hatay ili dışında bugünkü sınırlarımız çizilmiş oldu.**

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI (24 Temmuz 1923)

Lozan Barış Antlaşması'nın Önemi ve Sonuçları

- Lozan Antlaşması, yeni Türk Devleti'nin uluslararası alanda tam bağımsız bir devlet olarak tanınmasını sağlayan en büyük siyasi zaferdir.
- Lozan Antlaşması, I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan ve günümüze kadar geçerliliğini koruyan tek antlaşmadır.

Cumhuriyetin İlanı:

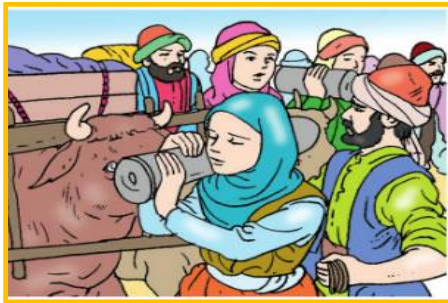
Ülkeyi yeniden yapılandırmak üzere inkılaplar yapılmaya başlandı.

13 Ekim 1923'te Ankara, yeni devletin başkenti oldu.

29 Ekim 1923'te cumhuriyet ilan edilerek devletin yönetim şekli değiştirildi. Devletin adı Türkiye Cumhuriyeti oldu. Mustafa Kemal ilk cumhurbaşkanı seçilmiştir.

MİLLÎ MÜCADELE KAHRAMANLARIMIZ

Kurtuluş Savaşı'nda Türk kadınlarının birçok kahramanlıkları yaşanmıştır. Türk kadını yalnızca işgale karşı direnen, erkeğe destek veren konumunda değildir. Birebir direnişin içinde yer almış ve örgütleyicisi de olmuştur. Bununla da yetinmeyip cephede bifiil savaşmış şehit ve gazi olmuştur.

Osmanlı-Rus Savaşı'nda Nene Hatun, Ermenilerle savaşta Kara Fatma, Batı Cephesi Savaşları'nda Asker Saime, Kara Fatma, Binbaşı Ayşe, Süreyya Sülün Hanım, Gördesli Makbule Hanım, , Gaziantep'te Yirik Fatma, Kılavuz Hatice, Binbaşı Ayşe gibi tarihe geçen kahramanlarımız vardır.

Şahin Bey

Antep

Şahin Bey, Güney Cephesi'nde, Antep'te Kuvayımilliye birliklerinin Fransızlara karşı direnişini yönetti. Kilis - Antep yolunu keserek Fransızların Antep'teki askerlerine yardımını engelledi. Kahramanca savaşarak şehit oldu. Fransızlar, milletimizin kahramanlığı karşısında bölgeyi terk etmek zorunda kaldılar. **Şahin Bey, Antep'in kurtuluşunda rol alan Milli Mücadele kahramanlarımızdandır.**

Sütçü İmam

Maraş

Sütçü İmam, Milli Mücadele'de Güney Cephesi'nde Fransızlara karşı direniş hareketini başlatan ve Maraş'ın işgalden kurtarılması için kahramanca savaşan bir vatanseverdir. Maraş halkının direniş sembolüdür.

Ali Saip Bey

Urfa

Ali Saip Bey, Mustafa Kemal'in Urfa'da Kuvayımilliye birliğini kurmakla görevlendirdiği deneyimli bir subaydı. Urfalılarla birlikte Urfa'nın Fransız işgalinden kurtarılmasında direnişini yönetti.

Kazım Karabekir

Doğu Cephesi

Milli Mücadele hareketine katılan ilk komutanlardandır. Emrinde bulunan Doğu Cephesi kuvvetleriyle Ermeniler tarafından işgal edilen toprakları alarak Gümrü Antlaşması'nı imzaladı. İstiklal Savaşı'nı başlatmak üzere Anadolu'ya gelen Atatürk'e en büyük desteği vermiştir.

Fevzi Çakmak

Mustafa Fevzi Çakmak, Türkiye'nin ikinci ve son mareşalidir. Mustafa Kemal Atatürk ile beraber mareşal ünvanına sahiptir. İlk Milli Savunma Bakanı ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Cumhuriyet dönemindeki ilk genelkurmay başkanıdır.

Halime Çavuş

- Kastamonulu Halime Çavuş erkek kılığına girerek Kurtuluş Savaşı'na katıldı. Erkek gibi tıraş oldu, saçını kazıttı ve kimseye kadın olduğunu söylemeden Türk askerinin arasına katıldı. Uzun süre Halim Çavuş olarak bilindi. Askerde silah ve cephane taşımada görev yaptı. Düşmanın açtığı ateş sonucunda bir ayağı sakat kaldı.

Nene Hatun

Bütün düşman Erzurum'dan kovuluncaya kadar, Erzurum'un her karış toprağında cephane taşıyarak, yaralı olanlara hemşirelik yaparak, yemek pişirerek, su dağıtarak ve hizmetten hizmete koşarak destanlaşmış kadın kahramanlarımızdır.

Kara Fatma (Fatma Seher Hanım)

Erzurumlu olan Fatma Seher Hanım, 1. Dünya Savaşı'nda ve Kurtuluş Savaşı'nda düşmana karşı savaşmıştır. Düzenli ordu kurulunca da orduya katılmış, Sakarya ve Başkomutanlık Meydan Savaşı'na katılarak kahramanlıklar göstermiştir.

Bir savaş sırasında yaralanmasına rağmen savaşa devam etmiştir.

Halide Edip Adıvar

- İşgale karşı İstanbul halkını harekete geçirmek için etkili konuşmalar yapmıştır. Mustafa Kemal'in yanında görev yapmış, sivil olmasına rağmen rütbe almış ve savaş kahramanı sayılmıştır.

Yörük Ali Efe

- 23 yaşında Milli Mücadele'ye katılmıştır. Bir grup arkadaşıyla Yunan karakolunu basıp imha etmiş, önemli miktarda cephane ve erzak ele geçirmiştir. Bu olay halka cesaret vermiş ve düşmanın yurttan kovulacağı inancını artırmıştır.

Gördesli Makbule Hanım

- 1921'de eşi Usturumcalı Ali Efe ile birlikte Milli Mücadele de çete savaşlarına katılmıştır.
- 17 Mart 1922 yılında Akhisar Sungurlu hududu üzerinde bulunan Koca Yayla'da elinde silah düşmanla en ön safta savaşırken başından vurularak şehit edilmiştir. Şehit edildiğinde henüz 21 yaşındaydı.

ŞERİFE BACI

Şerife Bacı

İnebolu'da bulunan cephaneleri Ankara'ya götürülmesinde, cephane ıslanmasın diye battaniyesini cephaneye sarmış bebeğinde sarılıp onun donmaması için uğraş vermiş kadın kahramanımızdır.

Tayyar Rahmiye

Tayyar Rahime Hanım Osmaniye’de dünyaya geldi. Fransızlara karşı mücadele eden kadın kahramanlarımızdandır. Osmaniye’deki Fransızlara karşı harekete geçildiği sırada askerlerde duraksama olunca “Ben kadın olduğum halde ayakta duruyorum da siz erkek olarak yerlerde sürünmekten utanmıyor musunuz?.. der ve ateş altında kalan arkadaşını korumak için ileriye atıldığında şehit olur.

Onbaşı Nezahat

Babası binbaşı olarak orduda görev yapmaktadır. Milli Mücadele boyunca 70. Piyade Alayının bir mensubu olarak Yunanlılara karşı tam bir asker gibi cepheden cepheye koşturmuştur. Bu alaya Nezahat’in yer almasından dolayı “Kızlı Alay” denmiştir.

Sarıca Ali

Maraş savunmasında cephaneye taşıyan ve posta vazifesi gören çocuklar, aynı zamanda Türk askerinin moralinin düzelmesine de yardım ediyorlardı.

Sarıca Köyü’nden 14 yaşındaki Ali, bu bölgedeki askerlere kılavuzluk yapıyordu. Bir seferinde de düşmanın yolunu kesmek için köprüyü havaya uçurma vazifesini aldı. Bu vazifeyi başarı ile yerine getirerek bir kahramanlık örneği sergiledi. Daha sonra Yüzbaşı Sıtkı Bey, Ali’yi evlatlık alarak Kuleli Askeri Lisesine kaydettirerek askeri eğitim almasını sağladı.

Şekerci Ökkeş

Fransızların Maraş’ı işgalinde cepheye koştuğunda annesinin “Henüz küçüksün, seni vururlar, oğlum dediği şekerci Ökkeş, “Yaşım küçük ama imanım büyüktür anne. Şehit olacaksam vatan ve millet uğruna şehit olacağım. Ben ölmeliyim ki düşman sizlere ilişmesin.” diyerek büyük bir cesaret örneği göstermiştir.

Bombacı Ahmet

Milli Mücadele’nin en şiddetli anlarında kaledeki mücahitlere mühimmat ve erzak taşıdı. El yapımı bombalarla düşman sığınaklarının tahrip edilmesinde rol oynadı.

Etlioğlu Ahmet Duran

Milli Mücadele’de Maraş’ın kurtuluşunda rol oynayan çocuk kahramanlarından. Gazilik unvanı almış, madalyası Ankara’da Gazi Mustafa Kemal Paşa tarafından göğsüne takılmıştır.